

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΣΑΒΒΑΤΟ 12 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2020
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
(νέο σύστημα)**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

- A.1 α. Σωστό β. Λάθος γ. Λάθος δ. Λάθος ε. Σωστό
A.2 δ
A.3 γ

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

B.1 Οι τέσσερις κατηγορίες, που μπορούν να εκφραστούν με τη μορφή ερωτημάτων, είναι οι εξής:

- (i) Ποια προϊόντα παράγονται σε μια κοινωνία και σε τι ποσότητες, (σε μια ορισμένη χρονική περίοδο, π.χ. ένα έτος);
(ii) Με ποιον τρόπο παράγονται αυτά τα προϊόντα;
(iii) Πώς γίνεται η διανομή των προϊόντων στα μέλη της κοινωνίας;
(iv) Πώς μπορεί να αυξηθεί η ποσότητα των παραγόμενων προϊόντων, πώς δηλαδή αναπτύσσεται η οικονομία μιας κοινωνίας;

B.2 Το οικονομικό πρόβλημα κάθε κοινωνίας προέρχεται από τη διαφορά που υπάρχει μεταξύ του πλήθους των αναγκών που οι άνθρωποι επιδιώκουν να ικανοποιήσουν και του περιορισμένου όγκου των αγαθών που υπάρχουν για την ικανοποίηση αυτών των αναγκών. Με άλλα λόγια, τα αγαθά που διαθέτει μια οικονομία βρίσκονται σε έλλειψη σχετικά με τις ανάγκες των ανθρώπων. Η ουσία λοιπόν του οικονομικού προβλήματος βρίσκεται στη σχετική έλλειψη ή στενότητα των αγαθών. Αυτήν ακριβώς την έλλειψη αγαθών προσπαθούν οι άνθρωποι να ξεπεράσουν με την οργανωμένη δραστηριότητα, με την ανάπτυξη της τεχνολογίας, με την εξεύρεση νέων παραγωγικών πόρων κτλ. Η σχετική έλλειψη αγαθών είναι στην πραγματικότητα έλλειψη παραγωγικών συντελεστών. Το πρόβλημα αυτό είναι μόνιμο και απασχολεί κάθε κοινωνία. Για να γίνει αντιληπτή καλύτερα η τεράστια σημασία της σχετικής έλλειψης αγαθών μπορούμε να φανταστούμε πώς θα ήταν οργανωμένη η ανθρώπινη κοινωνία και τι θα έκαναν οι άνθρωποι, αν ζούσαν σε απόλυτη αφθονία, χωρίς να παράγουν, για παράδειγμα αν τα αγαθά έπεφταν σαν “μάννα εξ ουρανού”.

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ**ΘΕΜΑ Γ**

Γ.1 Για $L = 0$ και $Q = 0$ ισχύει $VC = 0$, $FC = TC = 60$ χρηματικές μονάδες.

Για $L = 3$ ισχύει: $AVC = \frac{VC}{Q} = \frac{180}{18} = 10$ χρηματικές μονάδες.

Για $L = 4$ ισχύει: $TC = FC + VC = 60 + 240 = 300$ χρηματικές μονάδες.

$$MC = \frac{\Delta VC}{\Delta Q} = \frac{300 - 240}{24 - 18} = 10 \text{ χρηματικές μονάδες.}$$

Για $L = 5$ ισχύει: $MC = \frac{\Delta VC}{\Delta Q} = \frac{360 - 300}{28 - 24} = 15$ χρηματικές μονάδες.

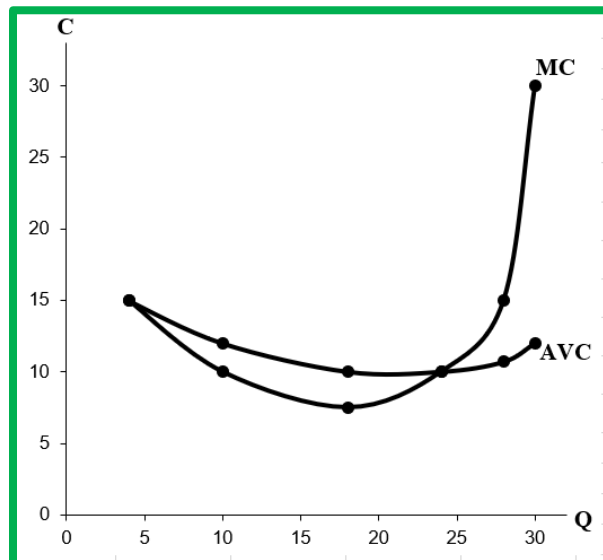
Για $L = 6$ λύνουμε το ακόλουθο σύστημα:

$$\left. \begin{aligned} AVC &= \frac{VC}{Q} \Leftrightarrow 12 = \frac{VC}{Q} \\ MC &= \frac{\Delta VC}{\Delta Q} \Leftrightarrow 30 = \frac{VC - 300}{Q - 28} \end{aligned} \right\} \begin{aligned} Q &= 30 \text{ μονάδες προϊόντος.} \\ VC &= 360 \text{ χρηματικές μονάδες.} \end{aligned}$$

$$TC = FC + VC = 60 + 360 = 420 \text{ χρηματικές μονάδες.}$$

L	Q	TC	VC	AVC	MC
0	0	60	0	–	–
1	4	120	60	15	15
2	10	180	120	12	10
3	18	240	180	10	7,5
4	24	300	240	10	10
5	28	360	300	10,7	15
6	30	420	360	12	30

Γ.2

Γ.3 Η καμπύλη του μέσου μεταβλητού κόστους δείχνει τη σχέση ανάμεσα στο μέσο μεταβλητό κόστος και την ποσότητα παραγωγής. Το μέσο μεταβλητό κόστος στην αρχή μειώνεται και στη συνέχεια αυξάνεται. Αυτό οφείλεται στο νόμο της φθίνουσας ή μη ανάλογης απόδοσης. Δηλαδή, στην αρχή το προϊόν αυξάνεται με γρηγορότερο ρυθμό απ' ό,τι το κόστος των μεταβλητών συντελεστών, με αποτέλεσμα το μέσο μεταβλητό κόστος να μειώνεται, ενώ στη συνέχεια ο ρυθμός αύξησης του προϊόντος γίνεται μικρότερος από το ρυθμό αύξησης του κόστους των μεταβλητών συντελεστών, με αποτέλεσμα το μέσο μεταβλητό κόστος να αυξάνεται. Η καμπύλη του μέσου μεταβλητού στη βραχυχρόνια περίοδο έχει το σχήμα του λατινικού γράμματος U, ως συνέπεια του νόμου της φθίνουσας ή μη ανάλογης απόδοσης.

Γ.4 Θα υπολογίσουμε την ποσότητα που έχει συνολικό κόστος 390 χρηματικές μονάδες.

$$MC = \frac{\Delta TC}{\Delta Q} \Leftrightarrow 30 = \frac{420 - 390}{30 - Q} \Leftrightarrow Q = 29 \text{ μονάδες προϊόντος.}$$

Q	TC	MC
28	360	
Q	390	
30	420	30

Θα υπολογίσουμε την ποσότητα που έχει συνολικό κόστος 330 χρηματικές μονάδες.

$$MC = \frac{\Delta TC}{\Delta Q} \Leftrightarrow 15 = \frac{360 - 330}{28 - Q} \Leftrightarrow Q = 26 \text{ μονάδες προϊόντος.}$$

Q	TC	MC
24	300	
Q	330	
28	360	15

Άρα, η επιχείρηση θα πρέπει να μειώσει την παραγωγή της κατά $29 - 26 = 3$ μονάδες προϊόντος.

Γ.5 Για να υπολογίσουμε το οριακό προϊόν χρησιμοποιούμε τον τύπο $MP = \frac{\Delta Q}{\Delta L}$.

$$MP_1 = \frac{4}{1} = 4, \quad MP_2 = \frac{6}{1} = 6, \quad MP_3 = \frac{8}{1} = 8$$

$$MP_4 = \frac{6}{1} = 6, \quad MP_5 = \frac{4}{1} = 4, \quad MP_6 = \frac{2}{1} = 2$$

Ο νόμος της φθίνουσας ή μη ανάλογης απόδοσης αρχίζει να ισχύει με την προσθήκη του 4^{ου} εργάτη, γιατί τότε το οριακό προϊόν αρχίζει να μειώνεται.

L	Q	MP
0	0	–
1	4	4
2	10	6
3	18	8
4	24	6
5	28	4
6	30	2

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

$$\Delta.1 \quad E_D = \frac{Q_{DK} - Q_0}{P_K - P_0} \cdot \frac{P_0}{Q_0} \Leftrightarrow -1,5 = \frac{Q_{DK} - 400}{10 - 8} \cdot \frac{8}{400} \Leftrightarrow Q_{DK} = 250 \text{ μονάδες προϊόντος.}$$

Η συνολική δαπάνη των καταναλωτών στην τιμή P_K είναι $10 \cdot 250 = 2.500$ χρηματικές μονάδες.

$$\Delta.2 \quad Q_{SK} - 250 = 200 \Leftrightarrow Q_{SK} = 450 \text{ μονάδες προϊόντος.}$$

Τα συνολικά έσοδα των παραγωγών στην τιμή P_K είναι $10 \cdot 450 = 4.500$ χρηματικές μονάδες.

Δ.3 Όφελος παραγωγών = Τελικά Έσοδα – Αρχικά Έσοδα

$$= P_K \cdot Q_{SK} - P_0 \cdot Q_0 = 10 \cdot 450 - 8 \cdot 400 = 1.300 \text{ χρηματικές μονάδες.}$$

Δ.4 $Q_0 = \gamma + \delta \cdot P_0 \Leftrightarrow 400 = \gamma + \delta \cdot 8 \Leftrightarrow \gamma = 200$

$Q_{SK} = \gamma + \delta \cdot P_K \Leftrightarrow 450 = \gamma + \delta \cdot 10 \Leftrightarrow \delta = 25$ Άρα $Q_S = 200 + 25 \cdot P$

Δ.5 Το κράτος πλήρωσε για την αγορά του πλεονάσματος : $P_K \cdot \text{πλεόνασμα} = 10 \cdot 200 = 2.000$ χρηματικές μονάδες

Το κράτος εισέπραξε από την πώληση του πλεονάσματος : $P \cdot \text{πλεόνασμα} = 9 \cdot 200 = 1.800$ χρηματικές μονάδες.

Άρα, η τελική επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού είναι : $2.000 - 1.800 = 200$ χρηματικές μονάδες.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΜΑΡΙΝΟΣ οικονομολόγος – εκπαιδευτικός – www.economics.edu.gr